

Συνεστίαση Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιεροψαλτών Ελλάδος

/ [Επικαιρότητα](#)

Ψάλτες της Αθήνας, ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της ΟΜΣΙΕ και σήκωσαν χθες, Κυριακή 10 Μαρτίου, τα ποτήρια τους στην Συνεστίαση που διοργάνωσε, πιστοί σε όμορφα, παλιά και πατροπαράδοτα έθιμα μέσα στην ψαλτική κοινότητα, ευχόμενοι ο καλός Θεός να στηρίζει την εκκλησία και την κοινωνία μας στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε, να χαριτώνει τους καλούς ποιμένες μας και να τους διατηρεί υγιείς και μακροήμερους αλλά και να διαφυλάσσει τους ψάλτες - όπου γης- και να τους κρατάει γερούς και καλλικέλαδους...

Οι ψαλτοσυνάξεις αποτελούν παλαιό φαινόμενο που καταγράφεται τουλάχιστον από τα τέλη του 19ου αιώνα και ιστορείται στον ειδικό τύπο της εποχής. Υπήρχαν μάλιστα και συγκεκριμένα στέκια... Αναφέρουμε ενδεικτικά το «Παβουγαδεϊόν», τον πάλαι ποτέ διαλάμπαντα καφενέ, σε έναν μικρό κάθετο της οδού Ερμού, κοντά στον Μητροπολιτικό Ναό της Αθήνας, όπου σύχναζαν οι επιφανείς ψάλτες και διασταύρωναν τα ξίφη τους για θεωρητικά και ερμηνευτικά ζητήματα μεγάλης

πρακτικής αλλά και συμβολικής αξίας... Ακόμα διασώζονται τόσο στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας αλλά και στην περιφέρεια, ονομαστά και ιστορικά στέκια, όπως ο Πλάτανος του Καρυανού, που βρίσκεται ακόμα μετά από ένα σχεδόν αιώνα στην ομώνυμη μικρή πλατεία στην Πλάκα και φιλοξένησε ιστορικά ψαλτικά συμπόσια και πολλά άλλα.

Το φαινόμενο ήταν συχνότατο μετά τις μεγάλες πανηγύρεις των κεντρικών ναών της πρωτεύουσας αλλά και μεγαλουπόλεων της περιφέρειας, όπου μετά τον πανηγυρικό εσπερινό και εφ' όσον το νηστειοδρόμιο της εκκλησίας το επέτρεπε, ακολουθούσε απαρέγκλιτη υποχρέωση των ψαλτών του ναού να παραθέσουν πλούσιο τραπέζι σε όσους επιφανείς και μη, συναδέλφους έσπευδαν να τους βοηθήσουν, συμπάλλοντας και συχνά διαγκωνιζόμενοι ποιος θα φωνάξει περισσότερο για να ακουστεί περισσότερο από τους διπλανούς του ή ποιος θα πει το «Κέλευσον» και τα τοιαύτα...

Μόλις το καλό κρασί, το «τερψιλαρύγγιον», όπως το χαρακτήριζαν ο μακαρίτης Ευάγγελος Τζελάς, ο Απόστολος Βαλληνδράς και άλλοι παλαιότεροι..., άρχιζε να μαλακώνει τους καταπονημένους λαιμούς, οι προεστοί άνοιγαν τον κύκλο των ψαλτοτράγουδων, συνήθως σχολιάζοντας για αρχή κάτι από τα ψαλλόμενα, επαναλαμβάνοντάς το «σωστά» και κατά το ύφος που ο καθένας υποστήριζε. Ακολουθούσε μικρός διάλογος και νουθεσίες μέχρι τη στιγμή που κάποιος ευθυμών στην παρέα τους διέκοπτε με την απαίτηση για ένα τραγούδι...

Μετά από μια σύντομη και προσποιητή άρνηση, το τραγούδι ξεκινούσε ο πρώτος της παρέας και απαντούσαν με τη σειρά τους οι υπόλοιποι. Όταν τραγουδούσαν

(εννοείται πως) επιβαλλόταν σιγή μέσα στην αίθουσα, ενώ σύντομα τα «σοβαρά τραγούδια» έδιναν τη θέση τους στα πιο εύθυμα και πολλές φορές και σκωπτικά. Στα παραλειπόμενα του «εθίμου» αξίζει να σημειωθεί πως υπήρχαν και ψάλτες που πήγαιναν στις πανηγύρεις, κυρίως ώστε να επωφεληθούν της επακολουθούσης ψαλτο-τράπεζας... όμως ακόμα κι έτσι η παρουσία τους ήταν πάντοτε καλοδεχούμενη απ' όλους.

Η Κυριακή του Ασώτου και η επόμενη της Απόκριω, αποτελούσαν το επίκεντρο του ετήσιου κύκλου παρόμοιων συμποσίων, την κορωνίδα των ψαλτο (κρασο) κατανύξεων, που όλοι περίμεναν, ώστε μαζί και με τις συζύγους τους, ακόμα και τα παιδιά τους να συμμετέχουν, ως ένα κοσμικό δρώμενο υψηλής κοινωνικής αποδοχής. Μεγάλες προσωπικότητες της κοινότητας, οι άριστοι του συναφίου δέσποζαν και συχνά οι ίδιοι διοργάνωναν τις συνεστιάσεις αυτές, με περισσή επιμέλεια και αγάπη, που στο τέλος αποτελούσαν ένα μεγάλο «σχολείο» για όσους

συμμετείχαν, καθώς είχαν την μοναδική εμπειρία να δουν ταυτόχρονα, στον ίδιο χώρο, να επικοινωνήσουν και να κοινωνικοποιηθούν μαζί τους, με όλους τους επιφανείς δασκάλους αντάμα.

Με την πάροδο των ετών, παγιώθηκε ένας κύκλος ψαλτοτράγουδων που δεν έλειπαν από καμιά συνάντηση, ενώ λίγο αργότερα, στη δεκαετία του '80 εμφανίστηκαν και κάποια τραγούδια, που είχαν «σκαρωθεί» ακριβώς για το σκοπό αυτό. Ιδιαίτερη θέση στην κοινότητα κατέλαβαν και αγαπήθηκαν ιδιαίτερα το τραγούδι του αείμνηστου Γεράσιμου Πρεβεζιάνου «Στου Βοσπόρου τ' άγιονέρια» αλλά και του, επίσης μακαριστού, Βασίλη Κατσιφή «Η προσευχή του ψάλτη»:

Θεέ μου σε παρακαλώ, όταν θε να πεθάνω
να ξαναγίνω ψάλτης σου, στον κόσμο τον επάνω.
Γιατί οι ψάλτες είν, τ' αηδόνια που σε υμνολογούνε,
απ' τη γη τους διάλεξες να σε δοξολογούνε...

Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια οι συνάξεις αυτές πλέον σπανίζουν, κυρίως λόγω της οικονομικής κρίσης και πρόσφατα, της πανδημίας, ο κόσμος κλείνεται ολοένα και περισσότερο στον εαυτό του και υποκαθιστά την κοινωνική επαφή με την άψυχη και παρελκυστική οθόνη του κινητού του τηλεφώνου ή του υπολογιστή του.

Οι αγνές και άδολες ψαλτοπαρέες, τα τραγούδια και τα πειράγματα έχουν δώσει τη θέση τους σε απρόσωπες ομάδες στο facebook ή άλλα κοινωνικά δίκτυα, που πολλές φορές καταλήγουν να είναι περιβάλλον τοξικότητας και εμπάθειας, προφανώς μακράν της αισθητικής και της αποστολής της ιεροψαλτικής κοινότητας.

Η Ομοσπονδία Συλλόγων Ιεροψαλτών Ελλάδος, στην προσπάθειά της να επαναφέρει τη ζωντάνια και να αναβιώσει τις κοινωνικές πρακτικές που καθιερώθηκαν στην ψαλτική κοινότητα, διοργανώνει στο μέτρο των δυνατοτήτων της παρόμοιες πρωτοβουλίες, με την προοπτική και την ευχή η «μικρά ζύμη» να επαναφέρει όλα όσα με το χρόνο ξεθωριάζουν...

Ενδεικτικά ευχαριστούμε τους εκλεκτούς συναδέλφους κ. Αλέξη Κατσαρό, Φώτη Γιαννακάκη, Σταμάτη Κίσσα, Χάρη Νταραβάνογλου, Γρηγόρη Κακούρη, Πέτρο Βραχιώτη, Θανάση Λασπά, Θεόφιλο Πεταλά, Θόδωρο Γιαννακάκη, Λευτέρη Γκεζερλή και πολλούς άλλους, καθώς και μαθητές αλλά και φίλους της ψαλτικής τέχνης.

“Ο Πρόεδρος Κωνσταντίνος Πολίτης, ο Γενικός Γραμματέας Χάρης Συμεωνίδης, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σύσσωμη η ΟΜΣΙΕ σας ευχόμαστε Καλή Σαρακοστή’, καταλήγει η ανακοίνωση του ΟΜΣΙΕ.

